

Buddhista istentisztelet Budapesten

Munkatársunk Buddha királyi hiveinek zártkörű szertartásán — Távol-Kelet egy előkelő lipótvárosi lakásban — Művészek, írók, lateinerek — Május közepén nagy buddhista ünnepély lesz Pestkörnyéken

(A Magyarország tudósítójától.) Az V. kerület egyik kevésbé forgalmas utcájában különös vallásos összejöveteleket, szertartásokat rendeznek hétről-hétre. Az egyik előkelő bérpalota elegánsan berendezett elsőemeleti lakásában jönnek össze a budapesti buddhisták, akik a legnagyobb titokban néhány hónappal ezelőtt alapították meg körüket és rendezik azóta összejöveteleiket.

Az utóbbi néhány évben egész Európában megint feltűnő módon terjed a buddhizmus. A Távol-Kelet uralkodó vallása példátlan népszerűsége tett szert és ezt sokan azzal a pesszimista filozófiával magyarázzák, amely a buddhizmust jellemzi s amelyben az emberek a mai lelki krízis idején megnyugvást vélnek találni. Különösen Berlinben hódítottak a buddhisták. Ott már egyházuk, templomuk, sőt szerzetesrendjük is van.

Magyarországon régebben is volt néhány buddhista, de fokozottabb mértékben csak pár hónappal ezelőtt kezdtek propagálni a tant. A magyar hívők főképpen a latinier középosztályból kerülnek ki. Mindössze húsz-huszonötön vannak még és speciális hazai okokból óvatosan ügyelnek arra, hogy ne a nagyközönség előtt szerepeljenek. Szigorú szelektálás alapján csak azokat engedik körükbe, akiket valamelyik régi tag ajánlott s akiknél meggyőzőnek arról, hogy érdeklődésüket komoly szándék vezeti.

A szent királyi oltára

A Magyarország munkatársának alkalma volt egy ilyen buddhista összejövetelen résztvenni. Hetenként, kéthetenként szoktak összejönni a buddhisták, rendszerint az esti órákban. A lakásban, ahol az összejöveteleket tartják, szobalány fogadja az érkezőket és tessékely be a szobába, ahol már néhányan diskurálnak.

Ahogy benyitunk, rögtön szembe-tűnik, hogy a bejáratnál szemközt közepén egy asztalon körülbelül egy méter magas, félméter széles, barnaszínű, faragott szekrény áll. A szekrényben megsárgult elefántesontból faragott, húsz centiméter magas Buddha királyi áll, illetve ül, lábait maga alá vetve, meditáló pózban, a lótuszlevélen. Ez a szobor a pompás kézfáragású szekrényvel együtt a házioltár, amely Indiában, Japánban, Kínában, ahol a 2500 éves buddhizmus a vezető vallás, minden hívő házában megtalálható.

A szoba egész berendezése keleties. Az egyik fal mellett hosszú, piros, kínai barokkstilusú faragással díszített lócák állanak, a szoba közepén nyolc-tíz hasonló színű és faragású karosszék. Mint informátorunktól megtudtuk, a szoba egész berendezése az oltárral együtt Kínából került Budapestre. A lócákkal szemközt fal mellett közepén kínai konzolasztal áll, tele keletázsiai dísz tárgyakkal. Ezek az elefántesont és fadaragású dísz tárgyak buddhista és taoista szimbólikus alakokat ábrázolnak. A legfeltűnőbb két hatalmas egzotikus állatfigura, amely kutyákat ábrázol. Az alsótestük olyan, mint egy négy-lábú állaté, de a fejük stilizált szörnyalak. Indiában a kapuk előtt vannak ilyen faragott kutyák, amelyek a házat óvják minden ellenségtől. A szoba díszé még falon függő három hatalmas aranyozott tábla, kínai feliratokkal, amelyek háziáldást tartalmaznak.

Kezdődik a szertartás

Hét órára már mintegy huszan gyűltünk össze, férfiak, nők, fiatalok, öregek vegyesen. Közöttük van egy kínai is. Hirtelen esőnd támad, mindenki elfoglalja helyét a lócán vagy a székeken. A társaság egyik tagja odalép az oltárhoz, amelynek mindkét oldalán meggyújt egy-egy gyertyát. Ajtatos hangulat támad és megkezdődik a szertartás. Egy férfi, a szertartásvezető, feláll s harsány hangon, hindu nyelven a következőket mondja:

— Namó-lassa bhagarato Sammasambuddhassa!

— Tisztelet a Magasztosnak, a Tökéletesnek, a Megvilágosodottnak! — zúgják monoton kórusban a többiek.

— Buddhám saranam gacchami!

— Buddhához menekülök! — hangzik a többiek válasza.

A Lótusz-Buddha

— Dhammam saranam gacchami! — mondja újból a szertartásvezető, mire a többiek ezt mondják:

— Dhamma szellemében gondolkodom!

— Sangham saranam gacchami! — Sangha felé irányítom lépteimet, — zúgja monoton hangon a társaság és ezzel be is fejeződik a szertartás első része.

Néhány pillanat múlva egy távoli szobából zene és ének hangja hallatszik: buddhista dalokat játszanak. A jelenlevők nagyrésze lehunyja a szemét, mások révetegen néznek maguk elé, némelyek ajka hangtalanul mozog. Tíz percig tart, míg az ének elhangzik és a szertartás második része is véget ér.

Vita a modern Tanról

Perecek múlnak el, amíg a vallásos, ajtatos hangulat felenged és ekkor a társaság egyik tagja, ismert festőművész, előadást tart. Arról beszél, hogy téves az az Európában általában elterjedt hiedelem, hogy a buddhizmus filozófiája pesszimista. Összehasonlította Schopenhauer, Mecsnyikov és néhány modern filozófus felfogását a buddhizmussal és arra a megállapodásra jutott, hogy a buddhizmus filozófiája a pesszimizmus és optimizmus között foglal el egy szerencsés közep-utat, amelyben a modern európai ember megnyugvást találhat.

Az előadást hosszú vita követte, amelyhez sokan szóltak hozzá. Az új hívők részére gyakorlati tanácsokkal is szolgálnak, megmondják, milyen könyveket olvassanak. Informátorunk elmondta azt is, hogy a modern buddhizmus teljeseleg elveti a lámáknak, az úgynevezett tibeti buddhizmus papjainak a felfogását, misztikus szertartásait, sőt vannak, akik a buddhizmust nem is vallásnak, hanem filozófiának tekintik. Természetesen ez a modern felfogás nem zárja ki, hogy európai ember is az ortodox hit szellemét kövesse. Bárki megtarthatja régi vallását s amellet jó buddhista lehet.

A vita keretében megemlékeztek Kőrösi Csoma Sándorról, a nagy magyar világtutatóról, aki közelebb hozta a buddhizmust az európai lélelhez. Ő készítette az első tibeti-angol szótárt. Kőrösi Csomát Japánban nemrég avatták buddhista szentté és Csorba Géza által készített szobra a japán császári múzeum egyik díszé.

A fogadalom

A vita után folytatódott a szertartás, bár minden külsőséget nélkülözött, mégis meglehetősen misztikusan hatott. Felállt a szertartás-

vezető, felemelkedett az egész gyülekezet s a szertartásvezető hangosan, a többiek halkán elmondták a Parsiát, a fogadalmat, amely a következőképpen hangzik:

Tisztelet a Magasztosnak, a Tökéletesnek, a Megvilágosodottnak!

Buddhához fordulok vezetésért,

a Tanhoz fordulok vezetésért,

a Rendhez fordulok vezetésért.

Másodszor fordulok vezetésért

Buddhához,

másodszor fordulok vezetésért a

Tanhoz,

másodszor fordulok vezetésért a

Rendhez.

Harmadszor fordulok vezetésért

Buddhához,

harmadszor fordulok vezetésért a

Tanhoz,

harmadszor fordulok vezetésért a

Rendhez!

Fogadom, hogy senki és semmi

életét el nem veszem,

fogadom, hogy a máséhoz nem

nyúlok,

fogadom, hogy érzékiségem felett

uralkodom,

fogadom, hogy tartózkodom a ha-

zugságtól, a ragalmazástól, a csal-

lástól,

fogadom, hogy nem élvezek sem

szeszitalokat, sem kábítószereket.

— Om mani padme hum! — fejezte rá a szertartásvezető s ezzel befejeződött a ceremónia.

A társaság csoportokba verődött és folytatták a buddhizmus problémái feletti vitát.

A budapesti buddhisták május 14-én nagy ünnepséget rendeznek. Ellátogatnak az egyik pestkörnyéki városba, ahol a magyar buddhisták mesztora él és nála rendezik az ünnepséget Buddha születése és halála évfordulója alkalmából. Hajdu Endre.